SIIRTOLAISUUS-
INSTITUUTTI

Alueellinen eriytyminen ja työperusteinen maahanmuutto

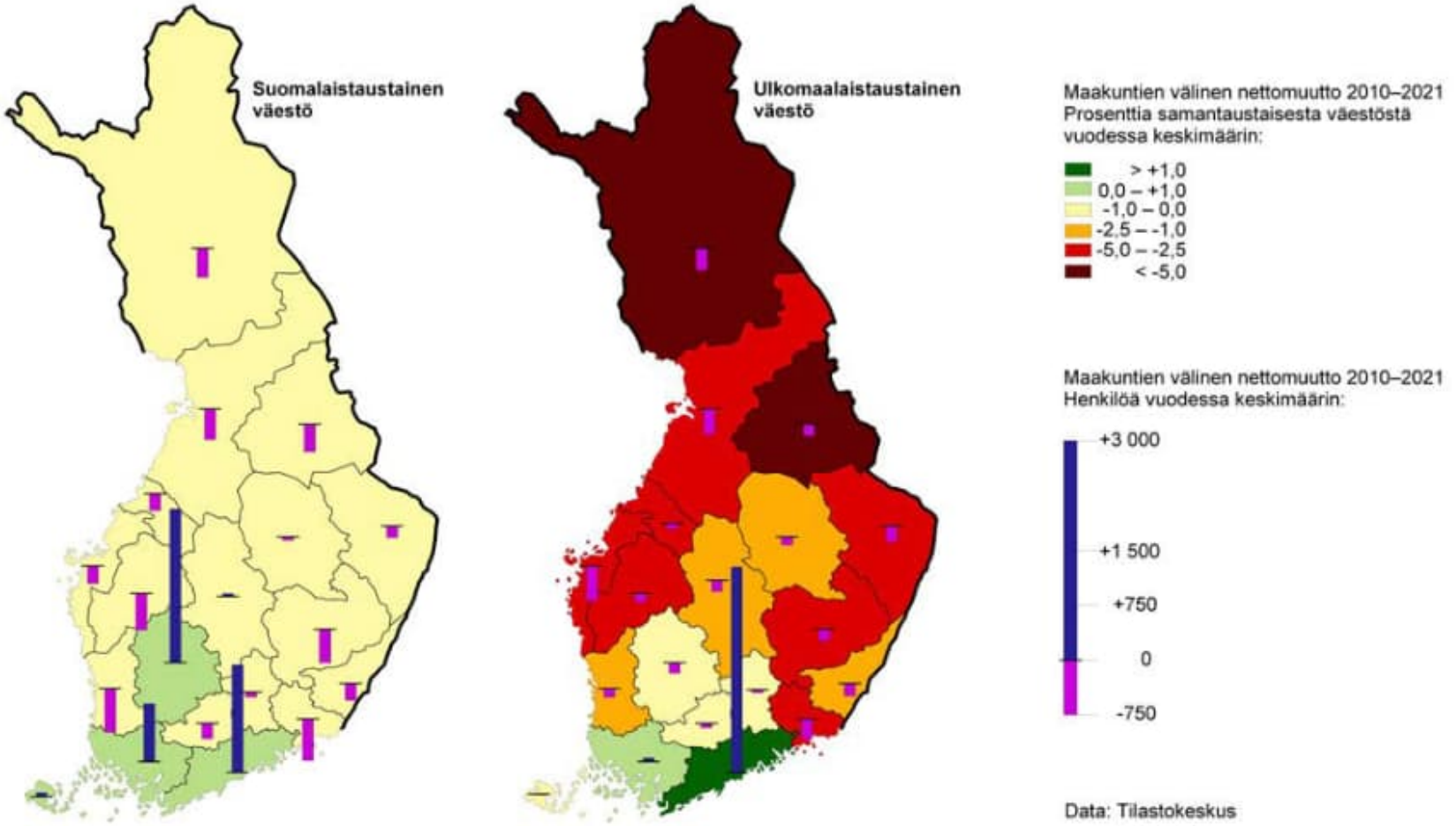
HE 68/2024 vp, Lausunto

Mika Raunio

19.9.2024, Eduskunnan hallintovaliokunta

mika.raunio@migrationinstitute.fi

Ulkomaalaistaustainen väestö valuu Uudellemaalle

Kuvio 1: Maakuntien välinen nettomuutto vuosina 2010–2021 henkilön taustamaan mukaan, % ja henkilöä.

Lähde: Hanlin, Mattila, Ahvenainen & Raunio 2023

Närpiön seutu yhteiskunnallisena laboratoriona

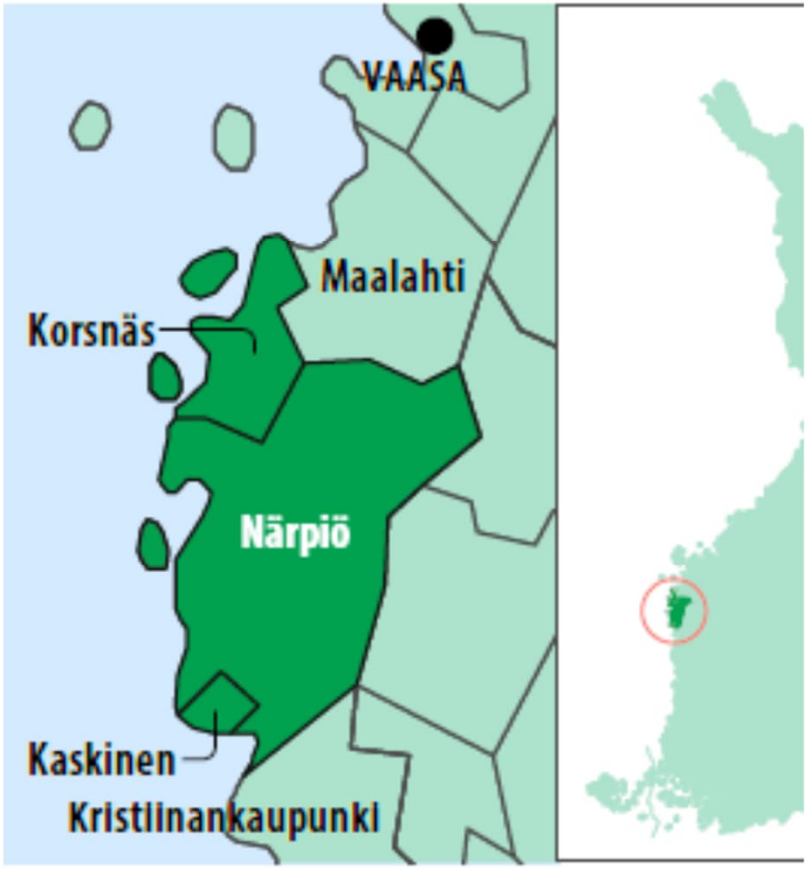
Taulukko 2. Tutkimuksen rajaus ja tunnuslukuja (vuoden 2021 tiedot).

Kunta	Asukkaita	Vieraskielisiä, %	Kasvihuoneyrityksiä	Kasvihuoneet, hehtaaria
Närpiö	9 562	18	86	88
Korsnäs	2 050	12	17	7
Kaskinen	1 289	13	1	*

HUOM! Kasvihuoneyritykset ja viljelypinta-ala on ilmoitettu vihannesten viljelijöistä ja vihannesten viljelypinta-alasta.

* = hehtaarimäärää ei voida kertoa, koska yrityksiä on alle kolme. Se on kuitenkin hyvin pieni.

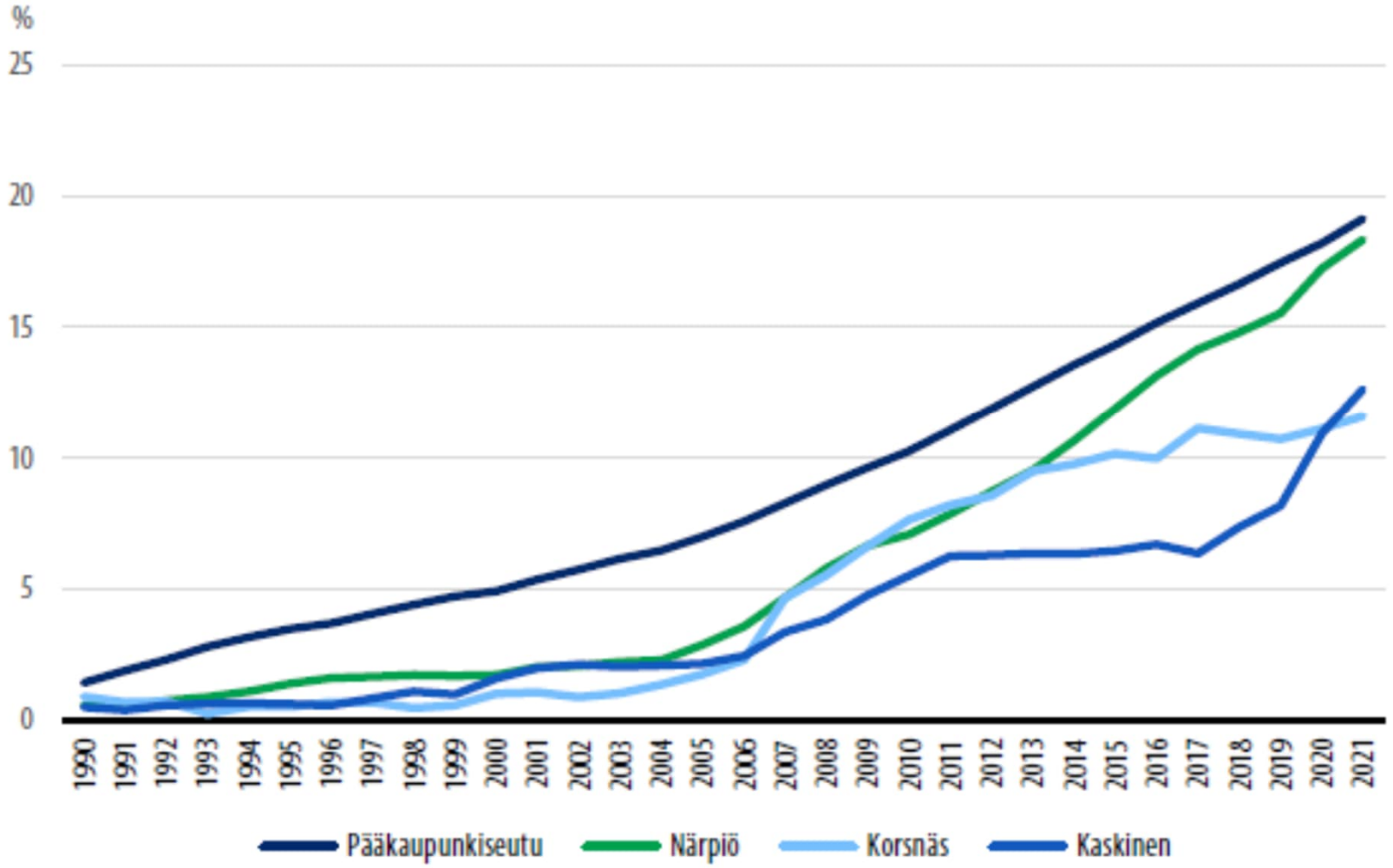
Lähde: Väestötiedot: Tilastokeskus 2022a; Tiedot kasvihuoneyrityksistä: Tiedonanto Luke tietopalvelu, 22.9.2022.

Lähde: Raunio, Mattila,
Bäckman & Kosova 2023

Kasvu

Kuvio 2. Vieraskielisten osuus väestöstä tutkimusalueen kunnissa sekä pääkaupunkiseudulla vuosina 1990–2021, (%).

Pääkaupunkiseutu = Helsinki, Espoo ja Vantaa.
Lähde: Tilastokeskus 2022a.

Lähde: Raunio, Mattila, Bäckman & Kosova 2023

Resilienssi: Kyky reagoida *pitkäaikaisten stressitekijöiden vaikutukseen (työvoiman saatavuus)*

- Pitkäkestoinen ja systemaattinen työ, jossa työnantajat ovat olleet aktiivisessa roolissa ja julkinen sektori panostanut palvelujen kehittämiseen.

- Kehitys on perustunut myös toimialan aktiiviseen kilpailukyvyn kehittämiseen kasvihuoneiden kokoa ja tehokkuutta kasvattamalla.

- Väestön määrä on Närpiössä pysynyt muuttumattomana 2010-luvulla tai jopa hieman kasvanut ja kasvu vaikuttaa myös lähikuntiin leviävänä muuttoliikkeenä.

Lähde: Raunio, Mattila,
Bäckman & Kosova 2023

HE 68/2024 vp, Alueelliset erityispiirteet huomioon ottava mekanismi

- Kuntakohtaisten määritelmien sijaan esimerkiksi tulevien työllisyysalueiden tasolla voidaan määritellä alueet, joilla palkkarajan toteuttaminen mahdollisesti rajoittaisi liiaksi työvoiman saatavuutta ja työntekijällä olisi todelliset mahdollisuudet elättää itsensä pienemmällä palkkatulolla kuin esitetty 1600 e.
- Tämä voitaisiin toteuttaa arvioimalla elinkeinoelämän erityispiirteet (toimialan keskeisyys alueen kehitykselle, ulkomaisen työvoiman tarve) ja asuin ja -elinkustannukset (vuokrataso) sekä ehdotetun palkkarajan vaikutus ulkomaisen työvoiman saatavuuteen alueella.
- Näiden erityispiirteiden perusteella palkkaraja voisi olla ehdotettua alhaisempi, jos se arvioidaan tarpeelliseksi alueella.
- Käytännössä olisi mahdollista käyttää esimerkiksi nykyistä alarajaa (1399e) tai hieman ehdotettua alempaa 1500e/kk rajaa. Muutos voitaisiin myös porrastaa niin, että esimerkiksi kaksi vuotta palkkaraja olisi 1500 e/kk, jonka jälkeen voidaan uudelleenarvioida sen nostamisen tarkoituksenmukaisuutta.

- Mekanismin mahdollista tarpeellisuutta voidaan arvioida alueita kuulemalla

SIIRTOLAISUUS-
INSTITUUTTI

Kiitos!